

Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 18. februar 2019 i sag nr. BS 10H-1061/2017:

L
v/3F Fagligt Fælles Forbund som mandatar
...

mod
Tryg Forsikring A/S som mandatar for
Jespers Torvekøkken ApS
Telefonivej 6
2860 Søborg

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen vedrører spørgsmålet om, hvorvidt sagsøgte er ansvarlig for en arbejdsulykke, som sagsøger var ude for under sin ansættelse hos sagsøgte og i så fald, hvor meget som sagsøger er berettiget til i tabt arbejdsfortjeneste, pension og svie og smertegodtgørelse.

Sagsøgers påstand er, at sagsøgte tilpligtes at betale L
236.410,14 kr., med tillæg af procesrente fra sagens anlæg af 124.127,32 kr., samt af 112.282,82 kr., fra 4. januar 2019, alt til betaling sker.

Sagsøgte påstand er frifindelse. I påstanden er indeholdt en påstand om frifindelse mod betaling af et efter rettens skøn fastsat mindre beløb, forrentet i henhold til erstatningsansvarslovens § 16.

Subsidiært påstår sagsøgte frifindelse for tiden.

Parterne er uenige om, hvorvidt der foreligger et ansvarsgrundlag for et erstatningsvarens for sagsøgte, hvorvidt der foreligger årsagssammenhæng mellem sagsøgers gener og den påståede udlykke og om opgørelsen af sagsøgers krav, bestående af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, pension samt godtgørelse for svie og smerte.

Sagsøgers påstand er opgjort således:

Forventet indtægt i perioden 01.08.2016 - 21.08.2016
bestående af tabt arbejdsfortjeneste og arbejdsmarkedspen.,
netto med fradrag af indtægt

7.699,70 kr.

Svie- og smertegodtgørelse

10.640,- kr.

Forventet indtægt i perioden 22.08.2016 - 19.02.2017

bestående af tabt arbejdsfortjeneste og arbejdsmarkedspen.,
netto med fradrag af indtægt

70.297,62 kr.

Svie- og smertegodtgørelse

35.490,- kr.

Forventet indtægt i perioden 20.02.2017 - 17.09.2017

bestående af tabt arbejdsfortjeneste og arbejdsmarkedspen.,
netto med fradrag af indtægt

81.912,82 kr.

Svie- og smertegodtgørelse

30.370,- kr.

Ialt

236.410,14 kr.

Oplysningerne i sagen

⌞ blev pr. 15. marts 2016 ansat hos Jespers Torvekøkken ApS som kantineassistent, med anciennitet fra 1. februar 2012.

Hun kom til skade på sit arbejde 27. juni 2016, da hun skulle transportere en rullevogn med varer, mellem et storkøkken og et satelitkøkken, beliggende i en anden bygning. Vognen skulle transporteres ud gennem en døråbning for at komme over i den anden bygning, og uden for døren var der en fordybning/hul i det betonunderlag, som vognen skulle trækkes på.

⌞ har forklaret, at rullevognens forreste hjul satte sig fast i denne fordybning og at hun forsøgte at trække/løfte vognen fri, hvorved hun pådrog sig et knæk i lænden, og fik stærke smerter. Der blev rekvireret en ambulance, og hun blev kørt på hospitalet, hvorfra hun blev udskrevet dagen efter.

⌞ blev opsagt i brev af 28. juni 2016 grundet forventede sæsonmæssige omstruktureringer (skolens sommerferie).

Det er oplyst, at ⌞ straks efter ulykken ansøgte om sygedagpenge med angivelse af, at hun havde ondt i lænd, ryg, nakke og højre arm og ben.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring traf 17. november 2017 afgørelse om, at ulykken den 27. juni 2016 blev anerkendt som arbejdsskade og ⌞

⌞ fik tilkendt godtgørelse for varigt mén med 5 %. Hun fik dækket sine udgifter til fysioterapi.

Følgende fremgår af afgørelsen:

"..

Begrundelse

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kan anerkende en ulykke som en arbejdsskade, hvis skaden er forårsaget af dit arbejde eller de forhold, det foregår under.

Ulykken den 27. juni 2016 er en arbejdsskade.

Vi vurderer, at skaden i form af lændesmerter med udstråling til højre ben er forårsaget af, at du i forbindelse med dit arbejde som køkkenmedhjælper trak og løftede tung vogn fyldt med varer og i denne forbindelse pådrog dig vrid i lænderyggen, mest udtalt i højre side.

Vi har lagt vægt på, at hændelsen er egnet til at give lændesmerter. Ved vurderingen har vi lagt vægt på, at der var tale om en belastning af ryggen af en vis styrke.

Vi vurderer, at din skade opfylder betingelserne til en personskade, fordi der i speciallægeerklæring fra den 4. maj 201 (rettelig ????) fortsat beskrives symptomer i form af smerter i lænd med udstråling til højre ben.

Vi har lagt vægt på, at der ca. 11 måneder efter hændelsen fortsat var gener fra skaden. Vi vurderer på den baggrund, at dine gener er mere end forbigående og din skade opfylder dermed kravene for en personskade.

Vi er opmærksomme på, at du i september 2015 har haft smerter i lænderyggen som følge af et uheld. Oplysningen har ikke ført til en ændret vurdering, fordi du ikke har haft smerter efterfølgende og at hændelsen den 27. juni 2016 i sig selv er egnet til at give lændesmerter.

Derfor anerkender vi dine lændesmerter som en arbejdsskade.

...

Begrundelse for nedsættelse af mén godtgørelsen

Dit samlede varige mén er 10 procent. Vi kan imidlertid kun give godtgørelse for den del af dine gener, der skyldes arbejdsskadens følger. Ud over arbejdsskaden har du gener i form af Sacroiliacaledsdorsioner. Vi vurderer, at omkring halvdelen af dine gener skyldes arbejdsskaden, og at omkring halvdelen af dine gener skyldes andre forhold. Derfor har vi nedsat din méngrad med 5. ...".

Afgørelsen blev påklaget af begge parter og Ankestyrelsen traf 8. juni 2018 afgørelse om, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal afgøre sagen påny, da Ankestyrelsen vurderede, at sagen ikke var tilstrækkeligt oplyst, til at der kunne tages stilling til spørgsmålet om anerkendelse og varige mén.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har endnu ikke truffet afgørelse om er-

hvervssevnetabet. Det er oplyst, at det på nuværende tidspunkt ikke foreligger tilstrækkelige oplysninger til at vurdere, om der vil være et varigt erhvervssevnetab på 15 % eller derover.

Det er oplyst, at L i november 2010 var ude for en arbejdsulykke, hvor hun som kantineleder faldt på en trappe og gled ned af fire-fem trin, fordi disse var fedtede. I faldet slog hun især venstre side af brystkassen samt venstre balde. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring traf 1. februar 2012 afgørelse om, at ulykken anerkendtes som arbejdsskade og at L fik godtgørelse for varigt mén med 8 %. Hun havde ikke ret til erstatning for tab af erhvervssevne.

15. september 2015 blev L påkørt bagfra af en bil og hun fik da forbigående smerter i lænden og i højre balle.

I perioden efter ulykken den 27. juni 2016 var L til ialt 16 konsultationer, hvor hun klagede over fortsatte lændesmerter, psykiske problemer, ondt i lænd og nakke. Undervejs i forløbet konstateres det, at hun har en angstprognose og hun klagede over lænde- og rygsmerter, brystsmarter og besvimelsestilfælde.

Under forløbet har hun modtaget behandling i form af fysioterapi, massage, kiropraktik og psykologbehandling.

Den 3. marts 2017 vurderede hendes læge, at symptomerne i lænden var relateret til en konstant muskulær spænding. Det er oplyst, at L blev raskemeldt af forvaltningen den 19. september 2017, hvorefter hun overgik til arbejdsløshedsdagpenge og genoptog arbejdet delvist i en børnehave.

Retslægerådet har i udtalelse af 10. september 2018 besvaret følgende spørgsmål:

"...

Spørgsmål A:

Hvilke skader pådrog sagsøgeren sig ved ulykkestilfældet den 27.06.16?

SVAR: Der er beskrevet akut opståede lændesmerter med udstråling til højre og ned i højre ben, for hvilke sagsøger blev indlagt akut og udskrevet den 28.06.16. (bilag 14, s. 39-40).

Spørgsmål B:

Hvilke gener angav sagsøgeren initialt at have efter ulykkestilfældet den 27.06.16 og hvilke objektive fund fandtes der ved de lægelige undersøgelser umiddelbart efter sagsøgerens tilskadekomst?

Er der overensstemmelse imellem de objektive fund og sagsøgerens

subjektive klager?

SVAR: Sagsøger angav akutte lændesmerter med udstråling til højre og ned i højre ben. Egen læge har den 26.06.16 lavet objektiv undersøgelse og beskrevet udtalte smerter i lænden og negativ Laseuque. Smerter er et subjektivt begreb, som ikke kan måles objektivt, men der er beskrevet ømhed, hvilket er i overensstemmelse med oplysninger om smerter.

Spørgsmål C:

I hvilket omfang havde sagsøgeren forud for ulykkestilfældet den 27.06.2016 tilsvarende eller relaterede gener svarende til bevægeapparatet?

Retslægerådet bedes præcisere dette, herunder henviser til relevante bilag.

SVAR: Det fremgår af bilag 13, at sagsøger i over et år havde rygsmarter efter et fald den 03.11.10. Af bilag 14, side 15, fremgår, at sagsøger den 15.09.15 klagede over smerter i lænden og højre balle efter en påkørsel bagfra.

Spørgsmål D:

I hvilket omfang har sagsøgeren efterfølgende pådraget sig tilsvarende eller relaterede (konkurrerende) gener svarende til bevægeapparatet?

Retslægerådet bedes præcisere dette, herunder henviser til relevante bilag.

SVAR: Siden ulykkestilfældet den 27.06.16. har sagsøger haft vedvarende lændesmerter (bilag 14, s.38 og mange notater herefter).

Spørgsmål E:

Retslægerådet bedes herunder oplyse, om følgende er opstået som følge af uheldet den 27. juni 2016:

- a) Angst, jf. bilag 14, notater af 8. august og 30. maj 2017*
- b) Nakkesmerter, jf. bilag 14, notat af 13. september 2016*
- c) Stærke smerter i brysttrykken, jf. bilag 14, notat af 30. maj 2017*

Om muligt bedes Retslægerådet angive sandsynlighedsgrad herfor — overvejende sandsynligt (51 % eller derover), sandsynligt (50 %), mindre sandsynligt (mindre end 50%) — eller hvad der taler for henholdsvis imod årssagssammenhæng.

SVAR: Vedrørende a) vurderes angstsymptomer ikke forårsaget af ulykkestilfældet den 27.06.16 ligeledes vurderes b) og c) smerter i henholdsvis nakke og brysttryk ikke forårsaget af hændelsen. Der lægges vægt på, at der ikke umiddelbart i tilknytningen til ulykkestilfældet eller ved udskrivelsen den 28.06.16. er anført sådanne symptomer.

Spørgsmål F:

Hvor lang tid tager det sædvanligvis efter lægefaglig erfaring at restituere sig efter en skade som besvaret i svaret på spørgsmål A ?

SVAR: Hold i ryggen vil ofte aftage indenfor uger til måneder, men smerter vedvarer i nogle tilfælde.

Spørgsmål G:

Hvilken betydning om nogen har det for restitutionstiden, at sagsøger flere gange har undladt at møde op til de planlagte behandlinger? Der henvises eksempelvis til bilag 14, notat af 21. november 2016 og notat af 3. marts 2017.

SVAR: Restitution efter lændehold forudsætter ikke behandling. Det væsentlige er sygdomsindsigt og forsat fysisk aktivitet.

Spørgsmål H:

Er der sket en forværring af de gener som eventuelt måtte være opstået ved ulykken den 27. juni 2016, samt om muligt anføre sandsynlighedsgrad herfor — overvejende sandsynligt (51 eller derover), sandsynligt (50 %), mindre sandsynligt (mindre end 50%) — eller hvad der taler for henholdsvis imod årssagsammenhæng.

- a) Den i bilag 7, notat af 17. august 2016 omtalte forværring af lændesmerter*
- b) Den i bilag 17, notat af 3. februar 2017 omtalte forværring af rygsmarter*

Retslægerådet bedes i bekræftende fald beskrive forværringens omfang.

SVAR: Forløbet af lænderyglidelse er meget varierende. Hos sagsøger har der været tale om gentagne forværringer og vanskeligheder med at genoptage arbejdet. Smerter forværres ofte ved manglende sygdomsindsigt, ved angst, depression og usikker social situation.

Spørgsmål I:

Er sagsøgerens symptombillede og udviklingen heraf foreneligt med symptombilleder, som kan opstå spontant (dvs. uden traume som nødvendig årsag) i en normalbefolkningsgruppe med tilsvarende alder og/eller situation som sagsøgeren ?

SVAR: Ja, kronisk lænderyglidelse kan opstå uden kendte traume.

Spørgsmål J:

Såfremt spørgsmål C besvares bekræftende bedes Retslægerådet oplyse, hvorvidt sagsøgerens forudbestående gener/smerter i bevægeapparatet har betydning for sagsøgerens senest beskrevne helbredsmæssige forhold.

Retslægerådet anmodes om muligt at angive, med hvilken grad af sandsynlighed — overvejende sandsynligt (51 eller derover), sandsynligt (50 %), mindre sandsynligt (mindre end 50%) de forudbestående gener/smerter i bevægeapparatet har betydning for sagsøgerens senest beskrevne helbredsmæssige forhold.

Retslægerådet bedes i besvarelsen præcisere, i hvilket omfang der er tale om en forværring af forudbestående gener svarende til bevægeapparatet, samt om denne forværring kan tilskrives uheldet den 27. juni 2016.

I bekræftende fald bedes Retslægerådet beskrive forværringens omfang.

SVAR: Lænderyglidelse er hyppigt forekommende i normalbefolkningen og kan have vidt forskelligt forløb. Hos nogle opstår kun enkelte lændehold og efterfølgende total remission, hos andre langvarige smerter og periodevise forværringer. Risikofaktorer herfor er dårlig sygdomsindsigt og fear avoidance, angst og depression samt usikker social situation.

I sagsøgers tilfælde havde sagsøger haft symptomer fra lænderyggen inde ulykkestilfældet. Det er ikke muligt at afgrænse de tidligere smertetilstandes betydning for smerterne opstået ved ulykkestilfældet den 27.06.16.

Det taler for en sammenhæng mellem smertetilstanden for hvilken sagsøger blev indlagt den 27.06.16, at smerterne opstod i tæt tidsmæssig sammenhæng med løft af rullebordet.

Spørgsmål K:

I hvilket omfang er sagsøgerens senest beskrevne gener forårsaget af ulykken den 27. juni 2016?

Retslægerådet anmodes om muligt at angive, med hvilken grad af sandsynlighed— overvejende sandsynligt (51 eller derover), sandsynligt (50 %), mindre sandsynligt (mindre end 50%) — generne er forårsaget af den beskrevne ulykke.

Retslægerådet bedes begrunde svaret, herunder præcisere hvilke gener der er forårsaget af ulykken, samt angive hvilket forhold der taler for, og hvilke forhold, der taler imod, at generne er traumatisk udløst.

Spørgsmål L:

Er der andre forhold end ulykken den 27. juni 2016, som lige så sandsynligt kan forklare sagsøgerens senest beskrevne gener og/eller nedsatte funktionsniveau?

Retslægerådet bedes begrunde besvarelsen.

Ad spørgsmål K og L:

SVAR: Der henvises til besvarelsen af spørgsmål J.

Spørgsmål M:

Må de gener der skyldes ulykken den 27. juni 2016 antages at være af varig eller forbigående karakter?

Retslægerådet anmodes om muligt at angive, med hvilken grad af sandsynlighed — overvejende sandsynligt (51 eller derover), sandsynligt (50 %), mindre sandsynligt (mindre end 50%) gener er varige.

Retslægerådet bedes i besvarelsen præcisere, om og i givet fald hvilken betydning Retslægerådet har tillagt prognosen i relation til kurativ behandling anført i speciallægeerklæring af 4. maj 2017 (bilag E).

SVAR: Retslægerådet kan ikke udtale sig om varigheden af smerter ved tilstande, hvor der ikke objektivt kan påvises en fysisk skade.

Spørgsmål N:

Giver sagen i øvrigt Retslægerådet anledning til bemærkninger?

SVAR: Nej

...".

Forklaringer

L har forklaret blandt andet, at hun blev ansat hos sagsøgte som kantineassistent i september 2012. Hun er ikke uddannet indenfor området, men har en handelsskoleuddannelse fra sit hjemland. Hendes arbejdsopgaver bestod i, at hun skulle passe satellitkantinen, med sandwich, salater, kaffe, the osv., og hun skulle betjene kunderne. Hun skulle selv hente varerne, også selvom hun ikke havde tid til det. Hun måtte derfor arbejde 2 timer ekstra for at hente sine varer i storkøkkenet. Det var altid hende, der hentede varerne. I satellitkantinen var der ikke plads til lager, så der skulle hente varer hver dag. I begyndelsen var der en anden køkkenchef, og denne hentede varerne til hende. I begyndelsen, hentede hun selv nogle gange weinerbrød, men resten hentede køkkenchefen. Da den oprindelige køkkenchef holdt op overgik opgaven til hende og da den nye køkkenchef blev ansat, fortsatte hun med at hente varerne. I begyndelsen, hentede hun 2 - 3 gange på en dag, og det var ikke nogle tunge vogne.

Fordi de fik så travlt i storkøkkenet, blev hun nød til at hjælpe til der og derfor blev varerne som hun skulle hente sat på vognen, der blev tungere og tungere. Når hun bad om hjælp, sagde chefen, at de alle sammen "lå vandret" og hun fik ingen hjælp.

Hun arbejdede i satellitkantin mellem kl. 07.30 - 14.00, uden pause. På et tidspunkt sagde F, at hun skulle have hjælp og det fik hun i 2 uger, men herefter startede det igen med, at hun ingen hjælp fik. F mente, at hun skulle lave en liste med de varer, som hun skulle bruge til dagen efter og at de skulle afleveres til hende dagen før. Denne fremgangsmåde fungerede dog kun, når han var der. Hun fik ind imellem hjælp fra en ansat hos rengøringsfirmaet ISS. P vidste godt, at hun fik den hjælp, men hun måtte ikke nævne det, fordi de andre udefra skulle ikke hjælpe. Hun ringede til dem og spurgte, om de kunne hjælpe hende med at køre vognen, og hvis de havde tid, så gjorde de det.

På ulykkesdagen, da hun kom om morgenen, var vognen klar. Det var P, der havde pakket vognen. Hun ringede til ISS-folkene og spurgte, om de kunne hjælpe med vognen. De havde dog så travlt, at de ikke kunne hjælpe og så hun skulle selv hente den. Hun mødte sædvanligvis kl. 05.15, hvor vognen var pakket. Det var ikke muligt at hente flere gange, fordi der var så travlt. Hun var ansat for tidsrummet 7 - 14.30, men fordi der ikke var tid nok, var hun nød til at møde før, så at hun kunne nå det hele. P mødte også ind tidligt. De vidste begge, hvad hun skulle have med på vognen.

Hendes kollega "kaffedamen", kom sædvanligvis ved 10-tiden, med sandwich og smørrebrød, der skulle sælges fra kl. 11.

F havde orienteret dem alle om, at når de skulle transportere varer på vognen, skulle de tage elevatoren. F passede godt på hende og sagde, at hun skulle have hjælp. De talte ikke om, hvor mange varer, der skulle på vognen, det skulle de selv vurdere. Der var meget begrænset opbevaringsplads i satellitkantin. F vidste ikke, at det var hende, der hentede vognen.

Der var ingen instruktion i, hvordan vognen skulle pakkes og håndteres. Det var dårlige vogne og på et tidspunkt var der en vogn, der gik i stykker og varerne faldt af. Hun skubbede vognen sammen med kollega, da vognen gik i stykker. Dette skete på rampen og ikke ved elevatoren.

Transportvejen var ok, men i forbindelse med en ombygning af Panum Institut, blev belægningen dårlig. De talte ikke om det på personalemøde og der var ingen der sagde, at der var problemer med belægningen. Hun var ikke så meget sammen med de andre. Personalet talte indbyrdes om, at anmode Panum Institut om at lave en bedre vej, men der skete ikke noget. Der kom en rampe fra elevatoren, men det var først efter, at hun kom til skade.

På dagen, hvor hun kom til skade, var det eksamensperiode og der var ikke så travlt, så hun mødte ind kl. 7. Hun gik selv med vognen og kom ud af elevatoren. Til siden var der et stort hul, så hun skulle trække og dreje vognen lidt til højre. Hjulet satte sig fast i hullet og hun skulle samtidigt holde døren og trække vognen. Hun slap døren og trak ialt 3 gange i vognen, men kunne

ikke løfte den. Hun fik et klik i ryggen.

Hun trak vognen og åbnede døren med venstre hånd, med ryggen mod gangretningen og hjulet kom ned i et hul. Hun forsøgte at løfte vognen op, men hjulet var kommet i klemme.

Der var to medarbejdere fra Panum Institutet, der hjalp hende og ringede efter ambulancen. Hendes chef, P, blev orienteret om ulykken og kom til stede. Hun kunne ikke bevæge sig. P så hende og spurgte, "hvorfor bad du ikke om hjælp?". Hver gang hun bad om hjælp fik hun oplyst, at det havde de ikke tid til. Det var fordi, at der var travlt. P havde for mange opgaver. Fra starten af, var der ikke så travlt i køkkenet fordi de fik leveret flere færdigproducerede varer udefra.

Hun omsatte for mellem 6. - 12.000,- kr. pr. dag i satellitkantin. Hun var helt alene om det.

Da hun prøvede at trække vognen fri fik hun kraftige smerter i lænderyggen. Disse er ikke blevet bedre. Hvis hun sidder ned, mere end 1/2 time, får hun mange smerter. Hun skal på ny sendes til reumatologisk klinik til udredning. Hun tager for mange piller og har fået besked om, at hun skal skifte medicin.

Efter hun kom til skade, kom hun på hospitalet, hvor hun blev undersøgt. Det var meningen, at hun skulle være indlagt flere dage, men på grund af overbelægning blev hun sendt hjem med besked om, at komme tilbage hver dag.

Dagen efter ulykken, ringede hun til S, deres kundefører, og sagde, at hun var kommet til skade og var blevet indlagt. Hun sagde, at hun ville komme retur til arbejdet i september måned 2016. S sagde, at hun ikke skulle komme tilbage fordi at hun var blevet opsagt.

Hun blev kontaktet af F og han spurgte ind til hendes tilskadekomst. Det var den 29. juni 2016. F sagde, at der ikke var nogen, der havde fyret hende.

Det er ikke korrekt, at hun ikke kunne kontaktes af arbejdspladsen. Den 27. juni 2016 fik hun besked om, at hun ikke skulle komme tilbage. De vidste alle sammen, at hun var kommet til skade.

Hun var i 2010 udsat for en arbejdsulykke og var sygemeldt i 1 1/2 måned, henover juleferien. Hun faldt ned af en trappe. Hun var da kantineleder hos Niels Brock.

Hun er blevet påkørt bagfra, men det var ikke så slemt. Ved færdselsudheldet viste det sig, at modparten havde sms-et, denne var fuld og havde ikke kørekort. De kørte ikke særligt hurtigt. Hun gik på arbejdet dagen efter, men

havde lidt ondt i lænden, men det var ikke slemt.

Da hun var ansat hos sagsøgte havde hun ingen sygedage i de to første år og sidenhen var hun syg i en enkelt periode á 6 dage og havde så enkeltvis sygedage med migræne. Hun er 145 cm. høj.

Hun er fortsat ikke i arbejde. Hun har været syg til september 2017 og har efterfølgende været i praktik i en børnehave og så i et køkken, men hun kunne ikke klare arbejdet og hun er på ny på sygedagpenge. Hun får smertestillende medicin.

M har forklaret blandt andet, at hun kender L fordi de er gamle kollegaer fra Niels Brock. Hun har selv været hos Panum Institutet, i jobrotation i 10 måneder. Efter 5 måneder fik hun en dårlig arm og efter 7 måneder, på fuld tid, blev hun opsagt, fordi hun havde været sygemeldt i nogle dage. Hun arbejdede som kantineassistent og lavede kaffe, the m.v. Hun mødte kl. 06.45 om morgenen og skulle gøre vognene klare, herunder den til Tandlægehøjskolen. Vognene blev lavet klar dagen før, men kaffe m.v. blev lavet om morgenen. Hun anvendte det meste af dagen på vognen til dagen efter. Hun gik med som fæl i 5 dage. Hun havde erfaring fra tidligere med tilsvarende arbejdsopgaver. Hun blev oplært i at finde rundt og efter to dage, vidste hun godt, hvordan tingene var indrettet.

Det var de samme vogne som man brugte ude som inde. L mødte kl. 5 hver dag, og nogle dage hentede hun ekstra ting kl. 07.00. De sagde bare godmorgen og L gik igen. Vidnet havde også varer som skulle afleveres til L mellem kl. 09.30 - 10.00, det kunne være sandwich, salatbar og lignende og nogle gange ringede L fordi hun manglede vand m.v.

Arbejdsmiljøet hos Jespers Torvekøkken var ikke noget, som de ansatte talte om, f.eks. hvis en vogn var tung eller at hun ikke skulle køre en bestemt vej og lignende. Der var ikke så godt et klima, man måtte ikke sige noget, fordi så blev man fyret eller skældt ud.

Hun var god til sine opgaver, men alligevel var de utilfredse med hende og hver dag var der noget i vejen. Hun talte med en anden kollega om, at det ikke var hendes fejl. Spørgsmål fra de ansatte blev ikke taget hånd om, f.eks. når de skændtes. Der blev skældt ud hver dag og hun blev talt til som et lille barn. Nogle gange skulle hun afløse i satellitkantin. Hun hørte kollegaerne tale om, at de ikke ville afløse L. Det var sjældent at L holdt pause. Souschefen, A, sagde, at vidnet var kommet for sent retur efter, at hun havde afløst for L, som skulle holde pause og at hun ikke skulle bruge tiden på at tale med L. Vidnet sagde, "du har sagt til mig, at jeg skal afløse hende". Han blev vred og skældte ud. Hun begyndte at græde, fordi hun blev skældt ud, foran alle kollegaerne. L spurgte senere, hvorfor hun havde grædt og vidnet fortalte om det. L talte med souschefen og denne sagde, at de skulle holde personalemøde. På mødet, spurgte

køkkenchefen, hvordan de havde det. Vidnet sagde, at hun havde det godt. En kollega, D, sagde, du skal fortælle, hvad der skete. Køkkenchefen spurgte ind til episoden og hun fortalte om det. Souschefen sagde, at der var mange der klagede over hendes arbejde, men det sagde køkkenchefen at det var der ikke. Souschefen sagde til L, at han var utilfreds med vidnet og at han ville fyre hende, men køkkenchefen sagde til L, at det ikke var souschefen der bestemte.

Hun fik ondt i armen og blev sygemeldt i 4 uger. Hun ringede til P og sygemeldte sig. Efter to dage modtog hun en opsigelse fra arbejdet. Da hun var på arbejdspladsen kan hun ikke huske, om anlægsarbejdet ved Panum Institutttet var påbegyndt. Begge de veje man kunne gå med vognen var dårlige.

F har forklaret blandt andet, at han ikke længere er tilknyttet Jespers Torvekøkken ApS, men at han i 7 år har været divisionschef og han kom i kantinen jævnligt. Han havde ikke set, at der var hul i underlaget udenfor. Der pågik byggeri på stedet og på et tidspunkt bad de om, at der blev lagt køreplader ud og det skete straks.

Panum Institutttet skulle sikre, at adgangsforholdene var i orden og de bad dem lægge køreplader ud, men ikke specifikt på grund af hullet. Hvis han havde set hullet, ville han have kontaktet driften for at få det ordnet. Han har ikke fået klager over, at der skulle være et hul.

De holdt personalemøder og da blev der ikke klaget over underlaget. Der har været klager over den asfalterede vej og der var forbud mod at bruge denne vej. Der blev etableret en rampe og de ansatte fik oplyst, at de ikke måtte anvende denne adgangsvej, men skulle gå op ved elevatoren. Han kender den rute, som L skulle køre og det er ikke nødvendigt at løfte vognen her.

De har ikke tidligere har tilsvarende skader. En person var kommet til skade på rampen, - men de ansatte havde fået forbud mod at bruge denne adgangsvej. Arbejdstilsynet har ikke været involveret i uheldet. Forholdet er anmeldt på sædvanlig vis.

Jesper Torvekøkken ApS var beliggende på stedet fra 2012 og frem til 31.12.2016, hvor kantinen lukkede. Opstarten af driften på stedet var atypisk fordi de havde bygget en pavillion, bestående af containere. De startede i en satellitkantine, hvor L var fast tilknyttet. Der gik et par måneder før at de startede op i storkantinen. Der var ikke så meget lagerplads. Al produktion foregik i hovedkantinen og der blev transporteret op til satellitkantin. Det kan godt passe, at den tidligere køkkenchef transporterede varerne op til satellitkantin, men da den nye køkkenchef startede, overgik opgaven til L. Hun kunne lige så godt tage varerne med, når hun startede op om morgenen. Den vej som hun skulle køre var blevet udpeget. Vægten af varer skiftede og kom an på, hvilke morgenmadsprodukter der skulle køres

op om morgen. Frokosttingene blev leveret om formiddagen. De ting som skulle transporteres om morgen var lagervarer. Der var flere leverancer til satellitkantine i løbet af dagen, kafferunden og frokostmaden. Omsætningen i satellitkantine lå på 5. - 7.000 kr. pr. dag. Den var højere i starten, 8. - 9.000 kr. Det er en meget almindelig omsætning, når man alene har salg og ingen produktion. En medarbejder omsætter sædvanligvis for 1 mio. kr. om året, hvilket er ca. 6.000 kr. pr. dag.

L blev opsagt dagen efter ulykken. Det var planlagt og fordi, at hun var under skoleordningen, hvilket også er lagt ind i overenskomsten. Personalet opsiges i perioder med ferielukninger der overstiger 5 uger. Personalet modtager da dagpenge.

De valgte ikke at genansætte personalet, fordi kantineopgaven var i udbud og de mistede den. De lukkede derfor virksomheden pr. 31.12.2016 og den nye kantine åbnede først ved årsskiftet. Skoleordningen blev praktiseret hvert år, men det var ikke nødvendigvis alle, der blev opsagt. Funktionærerne var ikke omfattet af ordningen og nogle blev udlånt til andre kantiner, men L ville gerne være ledig i sommerperioden. Opsigelsen var blevet fremsendt uanset ulykken. Der var vist 2 - 3 der stoppede samtidigt. De skar almindeligt ned. Ferieperioden var planlagt lang tid i forvejen. Sædvanligvis omsatte de for 60.000 kr. pr. dag, og i ferien alene for 8.000 kr. L ønskede hvert år ikke at være i gang i sommerferien. De havde en stærk tillidsrepræsentation og fulgte op på deres APV hvert år og foretog de nødvendige ændringer.

Vejen til satellitkantine var en byggeplads og der kunne ske ændringer i løbet af kort tid. På et tidspunkt var der også sat et hegn op, så de ikke kunne køre. Det var en byggeplads, men de havde ikke direkte berøring med selve byggepladsen. Alle vogne var til udendørs kantinevogne, med luft i dækkene. Det skete efter at de overtog driften. der blev købt 10 nye vogne og overtræksdække til vognene. Han kan ikke afvise, at der blev anvendt andre vogne. Afstanden fra hovedkøkkenet og til satellitkantine var der 80 - 100 meter indendørs og udenfor en kortere afstand. Forelagt bilag 8, side 9 oplyser vidnet, at det umiddelbart ikke ser ud til at være luftfyldte dæk.

L passede altid sit arbejde og mødte ind tidligst om morgenen. Han har altid været glad for hende som ansat. Foreholdt bilag 11, s. 6 oplyser vidnet, at han ikke kan se, om der er luft i dækkene. Indendørs måtte de godt bruge andre vogne. Der var sammenlagt 20 - 30 vogne og de blev brugt til mange forskellige ting. Der var mødelokaler, hvor der blev serveret kaffe, kage m.v. Grunden til, at han fik dem til at købe lufthjul var, at vognene larmede så meget at man ikke kunne være der. Det var ubehageligt med larmen, og det var en offentlig institution. Der blev tilført 10 nye vogne med luftfyldte dæk. De blev brugt i stueetagen. Vognene blev indkøbt af Panum Instituttet, da det var deres inventar.

P har forklaret blandt andet, at han har været køkkenchef

på Panum Instituttet med 11 medarbejdere under sig hos Jespers Torvekøkken ApS. Der var han i godt 3 år, fra juni 2013. Han er stadigvæk ansat hos samme firma, men nu som køkkenchef et andet sted.

27. juni 2016, kom der nogle håndværkere ned i køkkenet og sagde, at [redacted] var kommet til skade og at der var ringet efter en ambulance. Han gik der ned og de talte ikke om så meget, fordi hun havde ondt. Han opdagede, at der var et hul i asfalten og det var der, at hun sad fast med vognen.

Han havde ikke set hullet tidligere. Hvis han havde det, havde han reageret og havde sagt det til dem der er tilknyttet kantinen. Underlaget ved hullet, men ingen havde klaget over dette tidligere. Der var blevet klaget over en bakke, der var meget ødelagt. Han kendte ruten som [redacted] skulle gå. Denne kunne køres og det var ikke nødvendigt at løfte vognen. Han har ikke kendskab til tidligere uheld af samme art. Den vogn som [redacted] gik med var blevet pakket af enten ham eller af hende selv, men han kan ikke sige, hvem af dem det var, da de skiftedes til at pakke og nogle gange var de begge inde over samme vogn. Det var morgenmadsprodukter. Der var levering af smurt sandwich og smørrebrød. Disse blev leveret kl. 10 - 10.30.

Han mødte ind kl. 3 om morgenen og hans arbejdsopgaver bestod da af at lave sandwich til hoved- og satellitkantinen. . Kollegaerne mødte lidt i kl. 6. Nogle gange kom [redacted] selv ned om eftermiddagen og pakkede vognen til dagen efter. Når han pakkede, så var der nogle gængse ting som hun brugte og som han pakkede, f.eks. mælk, smooties, sandwich mv. Der blev kørt med kaffe hele dagen, til møder m.v. De kom igen mellem kl. 10 - 11, med de resterende sandwich m.v. Der var mellem 2 - 3 leveringer, hvor hun selv tog den ene.

Når han pakkede vogne, så brugte han en af de 10 vogne som de havde. Så vidt han husker, var der ikke forskel på vognene. Han havde ledelsesbeføjelser og gav instrukser og tilrettelagde arbejdet. Han oplærte personalet.

[redacted] kørte selv med vognen inden at han begyndte at arbejde på stedet, så han gav ingen instruks herom. Den tidligere køkkenchef kørte varerne til satellitkantinen, men det blev ikke nævnt for ham. Det var altid [redacted] selv, der kørte om morgenen og så blev der kørt derop om eftermiddagen af en "kaffedame". Det var de samme vogne de anvendte udendørs og indendørs.

[redacted] var en god medarbejder, der mødte ind tidligt og hun kunne godt lide at være der i god tid. Hun havde sygdom, men ikke mere end andre.

Efter ulykken sagde [redacted], at hun havde sagt til kontaktpersonen vedr. køkkenet, [redacted], at der var det hul i asfalten. Han tog selv fat i [redacted] efter ulykken og påpegede hullet.

Parternes synspunkter

Sagsøgeren har gjort gældende, at sagsøgte er erstatningsansvarlig overfor L i anledning af skaden.

Til støtte herfor gøres det gældende, at det pågældende arbejde ikke var planlagt, tilrettelagt eller udført sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, jf. normen i arbejdsmiljølovens § 38.

Det gøres gældende, at det ikke var sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, at L skulle løfte kantinevognen til satellitkantinens overtrin, og i øvrigt køre vognen på ujævnt terræn, som krævede løft af vognen fra vejhuller.

Det gøres endvidere gældende, at arbejdsstedet ikke var indrettet sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, jf. normen i arbejdsmiljølovens § 42.

Det gøres i den forbindelse gældende, at adgangsvejene som L benyttede ikke var forsvarlige, men ujævne og mangelfulde.

Dette støttes af de af L fremlagte billeder samt videomateriale i sagen.

Endelig gøres det gældende, at der ikke blev ført et effektivt tilsyn med arbejdets udførelse, ligesom der ikke blev givet instruktion om de faremomenter, der var forbundet med arbejdets udførelse, jf. normerne i arbejdsmiljølovens § 16 og § 17, stk. 2, idet sagsøgte var klar over at adgangsvejene var mangelfulde og udgjorde en sikkerhedsrisiko for, at medarbejderne kunne komme til skade.

Det gøres tillige gældende, at L som følge af ulykken har været sygemeldt og underlagt behandling i form af fysioterapi, kiropraktik, massage samt medicin.

Sagsøgte har gjort gældende,

at sagsøger ikke har løftet bevisbyrden for, at sagsøgte, eller nogen for hvis handlinger sagsøgte hæfter, har handlet ansvarspådragende i relation til sagsøgers tilskadekomst den 27. juni 2016, herunder bl.a.

da sagsøger har modtaget den fornødne instruktion i, hvorledes arbejdet skulle udføres,

da sagsøgte har ført det fornødne tilsyn med arbejdets udførelse,

da arbejdsstedet og tekniske hjælpemidler var indrettet fuldt sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt, og

da sagsøgte havde stillet de nødvendige hjælpemidler til rådighed for arbejdets udførelse,

at sagsøgers tilskadekomst var et hændeligt uheld, for hvilket sagsøgte ikke bærer ansvaret, endsige risikoen,

at sagsøgers tilskadekomst var et udslag af sagsøgers egenrådige, instruktionsstridige adfærd med den konsekvens, at sagsøgte ikke er erstatningsansvarlig herfor, subsidiært at kravet må nedsættes,

at sagsøger ikke har løftet bevisbyrden for årsagssammenhæng mellem tilskadekomsten den 27. juni 2016 og de af sagsøger angivne gener, som ligger til grund for det påstævnte erstatningskrav, herunder den anførte sygeperiode,

at sagsøger ikke har løftet bevisbyrden for årsagssammenhæng mellem tilskadekomsten den 27. juni 2016 og de senere indtrådte forværringer af sagsøgers helbredstilstand,

at det af sagsøger rejste erstatningskrav er udokumenteret og ukorrekt opgjort,

at sagsøgers krav om tabt arbejdsfortjeneste ikke kan opgøres, før der foreligger en (evt. midlertidig) afgørelse om erhvervsevnetab fra arbejdsskademyndighederne, hvorfor sagsøgte bør frifindes herfor, subsidiært frifindes for tiden,

at sagsøgte maksimalt kan tilpligtes at erstatte den del af sagsøgers krav, som svarer til det aktuelle uhelds bidrag til sagsøgers sygeperiode og tab,

at sagsøger ikke har godtgjort, at have opfyldt betingelserne i erstatningsansvarslovens § 3 i den periode, som sagsøger har krævet godtgørelse for svie og smerte for, herunder at hun har været sygemeldt og undergivet lægelig behandling som følge af aktuelle uheld, og

at sagsøger, som følge af manglende opfyldelse af opfordring F (dokumentation for at hun ikke har præmiefritagelse), bør stilles som om hun har sædvanlig præmiefritagelse, hvorfor hun ikke er berettiget til pension af tabt arbejdsfortjeneste fra 3 måneder efter tilskadekomsten.

Retten's begrundelse og afgørelse

Arbejdsulykken og ansvaret herfor

Ved retten's afgørelse af sagen, er det sagsøger, der har bevisbyrden for, at hun var ude for en arbejdsulykke den 27. juni 2016.

Sagsøger har forklaret at hun kom til skade, da hun skulle transportere en rullevogn med varer, idet rullevognens forreste hjul satte sig fast i en fordybning og at hun forsøgte at trække vognen fri og da pådrog sig et knæk i lænden, med stærke smerter. Denne forklaring fremstår pausibel og støttes op af vidnet P.

Det er herefter sagsøgte, der som arbejdsgiver har bevisbyrden for at tilrettelæggelsen af sagsøgers arbejde og betingelserne for udførelse heraf, levede op til de gældende regler.

Ved retten vurdering af, hvorvidt sagsøgte kan gøres ansvarlig for den skete arbejdsulykke, har retten taget udgangspunkt i, at opgaven med at transportere rullevognen må betegnes som rutinemæssig og at sagsøger var erfaren hermed.

Det kan ikke - alene på grundlag af den viste videofilm - lægges til grund, at den af sagsøger på ulykkestidspunktet anvendte rullevogn var lastet på fuldt ud tilsvarende måde som den viste rullevogn. Imidlertid kan det lægges til grund, at rullevognens varer om morgenen primært bestod af lagervarer og at den samlede vægt var skiftende. Dette støttes tillige af vidnet P forklaring.

På ulykkestidspunktet var der igangværende byggeri på udearealerne, hvilket havde givet anledning til, at der nogle steder var udlagt køreplader. Som forklaret af vidnet, F, var den strækning som sagsøger skulle køre med rullevognen på daværende tidspunkt præget af, at være en byggeplads og der kunne ske ændringer i løbet af kort tid.

I forbindelse med arbejdsopgaver, bestående af træk og skub af vogne m.v., skal arbejdsstedet kontinuerligt være hensigtsmæssigt indrettet både med hensyn til underlag og pladsforhold.

Det er rettens opfattelse, at sagsøgte burde have overvejet, om de væsentlige - om end dog midlertidige - forringelser i underlaget, skulle give anledning til en ændret måde at udføre transportopgaven på, evt. ved at lade flere ansatte udføre opgaven eller ved at anskaffe selvkørende tekniske hjælpemidler, jf. arbejdsmiljølovens § 15 og § 42..

De særlige udfordringer som byggeriet gav i forhold til kørselsunderlaget, sammenholdt med det oplyste om vægten af rullevognen og det faktum, at sagsøger alene er 145 cm. høj, fører til, at retten finder det bevist, at sagsøgte har overtrådt bestemmelserne i arbejdsmiljølovens § 15 og § 42. Sagsøger har således ansvaret for den skete arbejdsulykke.

Årsagssammenhæng

På grundlag af Retslægerådets bevarelse af spørgsmålene A, B og D, finder retten, at der foreligger årsagssammenhæng mellem de af sagsøger anførte

lændesmerter med udstråling til højre og ned i højre ben, og og arbejdsulykken.

Som Retslægerådet har angivet, i deres besvarelse af spørgsmål E, kan det ikke lægges til grund, at de konkurrerende lidelser i form af angst, nakkesmerter og stærke smerter i brystryggen, kan henføres til arbejdsulykken. Tilsvarende gælder for sagsøgers migrænelidelse, der forelå forinden arbejdsulykken.

Uanset de konkurrerende og tildels forudgående lidelser, må retten lægge til grund, at der ikke er sket dokumtation for, at sagsøger under alle omstændigheder ville have været nød til at sygemelde sig, også selvom arbejdsulykken ikke var indtruffet. Hovedårsagen til sygemeldingen var således arbejdsulykken og der findes derfor ikke grundlag for fradrag i kravet.

Kravet om tabt arbejdsfortjeneste

Tabt arbejdsfortjeneste er en erstatning for et midlertidigt indtægtstab. Retten ophører, enten når skadelidte bliver arbejdsdygtig eller når det måtte vise sig, at der er sket en varig nedsættelse af skadelidtes evne til at opnå indtjening ved arbejde og det må antages, at der vil opstå et erhvervsevnetab, der berettiger til erstatning på minimum 15 %.

I nærværende sag er det oplyst, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring endnu ikke har truffet afgørelse om et muligt erhvervsevnetab og at der ikke foreligger tilstrækkelige oplysninger til at vurdere, om der vil være et varigt erhvervsevnetab på 15 % eller derover.

Derved er grundbetingelsen for, at retten til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste skal ophøre, ikke til stede.

Retten finder ikke grundlagt for at give sagsøgte medhold i den subsidiaire påstand.

Svie- og smertegodtgørelse

Det er oplyst, at, sagsøger blev raskmeldt den 19. september 2017.

Det må lægges til grund, at sagsøger primo 2017 ikke længere modtog egentlig lægelig behandling for hendes symptomer, hvilke i marts 2017, af lægen, blev betegnet som en konstant muskulær spænding,

Henset hertil, finder retten ikke, at sagsøger opfylder betingelserne for at få godtgørelse for svie og smerte for perioden 20.02.2017 - 17.09.2017, og hendes krav reduceres derfor med 30.370,- kr.

Retten finder i øvrigt ikke grundlag for yderligere reduktion af sagsøgers krav.

Ved fastsættelse af sagens omkostninger har retten taget udgangspunkt i de vejledende takster om sagsomkostninger i civile sager.

Sagens værdi kan opgøres til 236.410,14 kr., og sagens forberedelse har været af et større omfang end sædvanligt, særligt henset til forelæggelsen for Retslægerådet og omfanget af de lægelige oplysninger i sagen.

Henset til det anførte, fastsætter retten et passende beløb til dækning af udgifter til advokatbistand med 25.000,- kr. med tillæg af retsafgift af det vundne beløb med 5.260,- kr., ialt 30.260,- kr.

Thi kendes for ret:

Sagsøgte, Jespers Torvekøkken ApS skal inden 14 dage fra dato betale 206.040,14 kr. til sagsøger, [redacted], hvoraf 124.127,32 kr. forrentes fra 2. maj 2017 og 94.127,32 kr., forrentes fra 4. januar 2019, alt til betaling sker.

Inden 14 dage skal Tryg Forsikring A/S betale sagens omkostninger til 3F Fagligt Fælles Forbund med 30.260,- kr. Beløbet forrentes i medfør af rentelovens § 8a.

Anja Olsen
retsassessor

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Glostrup, den 18. februar 2019.

Heidi Brix, kontorfuldmægtig